

سرپرست وزارت تحصیلات عالی با رئیس عمومی اجرائیوی شرکت انکشاف ملی دیدار نمود

سرپرست وزارت تحصیلات عالی در دفتر کاری اش به هدف تکمیل کار پروژه های نیمه تمام این وزارت با رئیس عمومی اجرائیوی شرکت انکشاف ملی دیدار کرد. شیخ الحدیث مولوی نداء محمد ندیم صاحب سرپرست وزیر تحصیلات عالی ضمن ستایش از فعالیت های شرکت انکشاف ملی بحث تکنیک در مورد نهاد های تحصیلی امارتی مرکزی، ولایتی و تکمیل کار سایر پروژه های مربوط این وزارت نمود. سرپرست وزیر تحصیلات عالی در این دیدار جهت ایجاد سهولت های بیشتر برای استادان و محصلان نهاد های تحصیلات عالی تاکید بر تکمیل کار لیلیه ها، بلاک های تدریسی پوهنتون ها و سایر پروژه های نیمه تمام این وزارت نمود. عبدالرحمان عطاش رئیس عمومی اجرائیوی شرکت انکشاف ملی در جهت تکمیل کار پروژه های این وزارت آماده گی نشان داده اطمینان داد که این شرکت با صداقت کامل بالای پروژه های وزارت تحصیلات عالی کار میکند.

د لوړو زده کړو سرپرست وزیر د ملي پراختیا شرکت له عمومي اجرائیوي رئیس سره وکتل

د لوړو زده کړو سرپرست وزیر په خپل کاري دفتر کې د ملي پراختیا شرکت له عمومي اجرائیوي رئیس سره، د دغه وزارت اړوند نیمه کاره پروژو د تکمیل په موخه وکتل. د لوړو زده کړو سرپرست وزیر شیخ الحدیث مولوي نداء محمد ندیم صاحب د ملي پراختیا شرکت د فعالیتونو د ستایلو تر څنګ، د مرکزي او ولایتي امارتي تحصیلي بنسټونو او د دې وزارت اړوندو نورو پروژو د تکمیل په اړه تخنیکي بحث وکړ. د یادې لیدنې پر مهال د لوړو زده کړو سرپرست وزیر په پوهنتونونو کې د لیلیو، تدریسي بلاکونو او نورو برخو د نیمه کاره پروژو پر تکمیل ټینګار وکړ، تر څو د محصلینو او استادانو لپاره لازمي اسانتیاوې رامنځته شي. همدارنګه د ملي پراختیا شرکت عمومي اجرائیوي رئیس عبدالرحمن عطاش د لوړو زده کړو وزارت اړوندو پروژو تکمیلولو ته تیاری وښود او ډاډ یې ورکړ چې د ملي پراختیا شرکت به په پوره صداقت سره د لوړو زده کړو وزارت اړوندو پروژو کې کار وکړي.

سرپرست وزارت تحصیلات عالی وهیئت همراه شان به ولایت بامیان سفر نمودند

سرپرست وزارت تحصیلات عالی وهیئت همراه شان طی سفر کاری به ولایت بامیان با هیئت رهبری پوهنتون، استادان محصلان و مسؤولان این ولایت دیدار نمود. شیخ الحدیث مولوی نداء محمد ندیم صاحب سرپرست وزارت تحصیلات عالی در دیدار با هیئت رهبری پوهنتون بامیان، استادان، محصلان، علماء کرام، و سایر مقامات محلی این ولایت بیان داشت که وزارت تحصیلات عالی با تمام توان در تلاش است تا مشکلات موجود در نهاد های تحصیلی کشور را از میان بردارد. موصوف از ایجاد برنامه های فوق لیسانس در نهاد های تحصیلی امارتی خبر داد افزود که در آینده نزدیک زمینه تحصیلی در مقاطع ماستری و دکتورا در کشور مساعد میگردد. سرپرست وزارت تحصیلات عالی با اشاره به تأمین امنیت سرتاسری در کشور بیان داشت که زمینه فراگیر تحصیل در کشور مساعد گردیده است، موصوف به اساتید نهاد های تحصیلی تاکید نمود که بر علاوه آموزش های عصری و مسلکی به آموزش فکری محصلان توجه جدی نمایند، تا در آینده افراد مخلص با انگیزه اسلامی و ملی به جامعه تقدیم شوند. سپس مولوی عبدالله سرحدی والی ولایت بامیان ضمن صحبت در مورد ارزش علم از نظر دین مبین اسلام و عده سپرد که از هیچ نوع همکاری در حصه پیشرفت تحصیلات عالی در بامیان دریغ نخواهد کرد. در اخیر مفتی حضرت محمد برهانی رئیس پوهنتون بامیان از تشریف آوری سرپرست وزارت تحصیلات عالی به این ولایت اظهار قدر دانی نموده مشکلات و پیشنهادات شان را با سرپرست وزیر شریک نمود که در قسمت حل مشکلات موجود از طرف سرپرست وزارت تحصیلات عالی وعده همکاری داده شد.

د لوړو زده کړو سرپرست وزیر او ورسره مل پلاوي بامیان ولایت ته سفر وکړ

د لوړو زده کړو سرپرست وزیر او ورسره مل پلاوي بامیان ولایت ته د یوه کاري سفر په ترڅ کې د بامیان پوهنتون له مشرتابه پلاوي، استادانو، محصلینو او د ولایت مقام له مسؤولینو سره په یوه ناسته کې وکتل. د لوړو زده کړو سرپرست وزیر شیخ الحدیث مولوي نداء محمد ندیم صاحب د بامیانو ولایت په ورزشي جمنازيوم کې د بامیانو پوهنتون مشرتابه پلاوي، استادانو، محصلینو، د ولایت مقام مسؤولینو، علماء کرامو او د دغه ولایت له مخور اشخاصو سره په ناسته کې وویل: «لوړو زده کړو وزارت هڅه کوي، چې د هېواد په تحصیلي سکتور کې مثبت بدلونونه رامنځته او د ټولو تحصیلي بنسټونو ستونزې حل کړي.» نوموړی په امارتي پوهنتونونو کې د فوق البسانس پروگرامونو د ایجاد خبر ورکړ او ویې ویل چې په نېرېدې راتلونکي کې به په لوړ کیفیت د ماستری او دوکتورا په کچه د هېوادوالو لپاره د زده کړو زمینه برابره کړي. همدارنګه د لوړو زده کړو سرپرست وزیر په هېواد او بامیانو کې پوره امن او د تحصیلي شرایطو برابروالي ته په اشارې سره، د بامیان پوهنتون له استادانو وغوښتل چې د محصلینو د عصري زده کړو تر څنګ، د هغوی افکارو ته هم متوجه اوسي، په دیني او ملي افکارو یې وروزي او همدارنګه د پردیو له استعماري او کفري افکارو او شومو موخو څخه یې لرې وساتي، تر څو په راتلونکي کې ټولني ته مخلص او صادق اشخاص وړاندې شي. وروسته د بامیانو والي مولوي عبدالله سرحدي په خپلو خبرو کې وویل، چې اسلام هېڅکله خلګ له عصري زده کړو نه دي منع کړي. دغه راز نوموړي په بامیانو کې د لوړو زده کړو د پرمختګ په برخه کې د پوره همکاري ډاډ ورکړ. همدارنګه د بامیان پوهنتون رئیس مفتي حضرت محمد برهاني د لوړو زده کړو سرپرست وزیر له ورتګ څخه خوښي وښوده او د یاد پوهنتون یو شمېر ستونزې او وړاندیزونه یې ورسره شریک کړل، چې د لوړو زده کړو سرپرست وزیر له لوري د همکاری ژمنه ورسره وشوه.

د لوړو زده کړو وزارت علمي معین د یو لوړ پوړي پلاوی سره روسیې ته سفر وکړ

برخه کې پر فرصتونو خبرې وشي د یادونې وړ ده، چې د لوړو زده کړو وزارت علمي معین دوکتور لطف الله خیرخواه به په دغه کنفرانس کې پر تعلیمي او تحصیلي فرصتونو خبرې وکړي او همداراز د تجارت او اقتصاد په اړه د تجارت او صنعت وزارت سرپرست وزیر الحاج نور الدین عزیزي وینا ولري. - پاتې دې نه وي، چې د پروگرام حاشیه کې به د روسیې او اسلامي هېوادونو له لوړ پوړو چارواکو سره کتنې هم وشي.

د لوړو زده کړو وزارت علمي معین روسیې ته په "روسیه او اسلامي نړۍ" درې ورځني کنفرانس کې د ګډون په موخه روسیې ته سفر وکړ ورسره مل پلاوی هر یو د تجارت او صنعت سرپرست وزیر الحاج نور الدین عزیزي، د رئاسة الوزراء اقتصادي معاونیت سلاکار مولوي ابراهیم، د لوړو زده کړو د بهرنیو اړیکو رئیس ډاکټر نظر محمد عرفان، د بهرنیو چارو وزارت اقتصادي رئیس شفیع اعظم دي. په پام کې ده چې په دغه کنفرانس کې پر اقتصادي، تجارتي، تعلیمي، تحصیلي او د ټکنالوژۍ په

معین علمی وزارت تحصیلات عالی در ترکیب یک هیئت بلند پایه عازم کشور روسیه شد

تکنالوژي بحث های همه جانبه صورت گیرد. قابل ذکر است که در کنفرانس متذکره دوکتور لطف الله خیرخواه معین علمی وزارت تحصیلات عالی در رابطه به فرصت های تعلیمي و تحصیلي کشور و الحاج نورالدین عزیزي سرپرست وزارت صنعت و تجارت پیرامون فرصت های اقتصادی و تجارتي سخنرانی نمایند. همچنان قرار است در حاشیه این نشست هیئت امارت اسلامی افغانستان با مقامات عالی رتبه روسیه و کشور های اسلامی نشست های مهمی را نیز انجام دهند.

معین علمی وزارت تحصیلات عالی در ترکیب یک هیئت بلند پایه جهت اشتراک در کنفرانس تحت نام «روسیه و جهان اسلام» عازم کشور روسیه گردید. در هیئت عالی رتبه امارت اسلامی افغانستان الحاج نور الدین عزیزي سرپرست وزارت صنعت و تجارت، مولوي ابراهیم مشاور معاونیت اقتصادی ریاسة الوزراء، دوکتور نظر محمد عرفان رئیس ارتباط خارجه و تنظیم بورس های وزارت تحصیلات عالی و شفیع اعظم رئیس امور اقتصادی وزارت خارجه کشور شامل می باشند. به گفته مسؤولان قرار است در این کنفرانس روی فرصت های اقتصادی، تجارتي، تحصیلي، تعلیمي و

Higher Education Weekly

شماره ۲۳۸ - سال دهم - ثور - ۱۴۰۲ ه.ش

معین امور محصلان وزارت تحصیلات عالی طی نشست آنلاین با رؤسای نهاد های تحصیلی امارتی صحبت نمود

معین امور محصلان وزارت تحصیلات عالی طی نشست آنلاین در رابطه به جذب ظرفیت محصلان با رؤسای نهاد های تحصیلی امارتی صحبت نمود. در این نشست درحالیکه دکتر لطف الله خیرخواه معین علمی وزارت تحصیلات عالی نیز حضور داشت تعداد از رؤسای ادارات مرکزی و مسؤولین نهاد های تحصیلی طور حضوری و آنلاین شرکت نموده بودند. در آغاز این نشست مفتی محمد طاهر احمد معین امور محصلان ضمن یک اندازه سفارشات به مسؤولین بیان داشت که همه ما در قبال انجام مسؤولیت های که برای مان سپرده شده مسؤول هستیم. در اخیر به پرسشهای رؤسای نهاد های تحصیلی در مورد جذب محصلان در آزمون کانکور سال پیش رو از طرف هیئت رهبری وزارت پاسخ داده شد.

د لویو زده کړو وزارت د محصلانو چارو معین په مشرۍ د امارتي پوهنتونونو له رئیسانو سره آنلاین ناسته وشوه

د لویو زده کړو وزارت د محصلانو چارو معین په مشرۍ د محصلانو د جذب ظرفیت په اړه د امارتي پوهنتونونو له رئیسانو سره آنلاین ناسته وشوه. په دغه ناسته کې د لویو زده کړو وزارت علمي معین دوکتور لطف الله خیرخواه، د مرکزي ادارو یو شمېر رئیسانو او د تحصیلي بنسټونو مسؤولینو په آنلاین او حضوري بڼه حضور درلود. په پیل کې د محصلانو چارو معین مفتی محمد طاهر احمد وویل چې مور ټولو ته مسؤولیتونه راسپارل شوي او د دغو مسؤولیتونو په صداقت سره ترسره کولو مسؤل یو، همدارنگه نوموړي مسؤولینو ته یو لړ سپارښتنې هم وکړې. په پای کې د امارتي تحصیلي بنسټونو رئیسانو د راتلونکي تحصیلي کال لپاره د کانکور ازموینې لپاره د محصلینو د جذب ظرفیت په اړه خپلې پوښتنې شریکې کړې، چې د وزارت رهبري لخوا یې پوښتونو ته ځوابونه وویل شول.

د لویو زده کړو وزارت مالي او اداري معینیت د همغږۍ نوبتي ناسته ترسره شوه

وشوې او وروسته د غونډې غړو د آجندا سره سم د لویو زده کړو وزارت له معتمدینو څخه جنسي او نقدي ضمانتونو، د معلوماتي ټکنالوژۍ او مخابراتو وزارت او د لویو زده کړو وزارت ځینو ریاستونو ترمنځ پر توافقمایې، د نشراتو ریاست له لوري د همغږۍ او ظرفیت لوړونې لپاره پرمهال او نورو موضوعاتو خبرې وشوې او ترڅنګ یې لازمي پریکړې ونیول شوې.

فتحي وروسته الله سبحانه وتعالی د افغانستان خلکو ته د خدمت کولو مسؤلیت زموږ پر غاړه راكړ. نو لازمه ده چې دا مسؤلیت د خپلو وظیفوي صلاحیتونو مطابق په احسنه توګه ترسره کړو ترڅو په پای کې الله تعالی او خپل وجدان ته شرمنده و نه اوسو. همدارنگه په یاده غونډه کې پر تېرو پریکړو لنډې خبرې

د لویو زده کړو وزارت مالي او اداري معینیت د انسجام نوبتي ناسته د دغه وزارت مالي او اداري معین مولوي حافظ محمد حامد حسیب په مشرۍ ترسره شوه. د غونډې په پیل کې د لویو زده کړو مالي او اداري معین د لویو زده کړو وزارت د کارکوونکو له لوري پر صادقانه او مخلصانه خدمتونو وړاندې کولو ټینګار وکړ او وویل: « له

جلسه انسجام معینیت مالی و اداري وزارت تحصیلات عالی دایر شد

تضمین نقدي و جنسي از نزد معتمدین نهاد های تحصیلی، توافقمایه فی مابین وزارت مخابرات و ټکنالوژي معلوماتي و شماری از ریاست ذیربط وزارت تحصیلات عالی به منظور ساخت سیستم های مورد نیاز، تدویر سمینار بخش نشراتی به منظور هماهنگی بیشتر امور نشراتی نهاد های تحصیلی و سایر موضوعات بحث نموده، در زمینه تصمیم لازم اتخاذ نمودند.

متعال مسؤلیت خدمتگذاری مردم افغانستان را به دوش ما گذاشت. پس لازم است که این مسؤلیت را مطابق صلاحیت های وظیفوي خویش به وجه احسن انجام داده تا در پایان کار نزد خداوند منان و وجدان خویش شرمسار نباشیم. همچنان در جلسه یاد شده مرور کوتاه پیرامون فیصله های جلسات قبلی صورت گرفته و سپس اعضای جلسه مطابق آجندا روی اخذ

جلسه انسجام معینیت مالی و اداري وزارت تحصیلات عالی تحت ریاست مولوي حافظ محمد حامد حسیب معین مالی و اداري این وزارت دایر شد. در آغاز جلسه معین مالی و اداري وزارت تحصیلات عالی روی ارایه خدمات صادقانه و مخلصانه منسوبین و کارمندان وزارت تحصیلات عالی تاکید نموده گفت: « بعد از تحولات سیاسی در کشور خداوند

جلسه کمیسیون مشترک حل مشکلات نهاد های تحصیلات عالی خصوصی دایر گردید

جلسه کمیسیون مشترک حل مشکلات نهاد های تحصیلات عالی خصوصی تحت ریاست رئیس تضمین کیفیت و اعتبار دهی وزارت تحصیلات عالی دایر شد. در این جلسه که تعداد از رؤسای ریاست های مرکزی وزارت تحصیلات عالی خصوصی حضور داشتند. در آغاز استاد شاکر وحیدی رئیس ریاست تضمین کیفیت و اعتبار دهی این وزارت ضمن قدر دانی از فعالیت های نهاد های تحصیلات عالی خصوصی بیان داشت که ما مشترکا تلاش مینمایم تا مشکلات موجود در این نهاد ها را حل نموده، کیفیت و اعتبار آنان را بیشتر از قبل بلند ببریم. موصوف همچنان از هیئت رهبری نهاد های یاد شده خواست تا بیشتر از قبل در زمینه ارایه خدمات تحصیلی برای اولاد وطن تلاش نمایند. متعاقبا مرور کوتاه بر فیصله و اجراءات شورای گذشته صورت گرفت. سپس دکتر احمد طارق کمال رئیس اتحادیه نهاد های تحصیلات عالی خصوصی ضمن ابراز خرسندی از معافیت مالیات نهاد های تحصیلات عالی خصوصی از توجه هیئت رهبری این وزارت در قبال رشد نهاد های تحصیلات عالی خصوصی قدر دانی نمود. در اخیر اعضای جلسه مطابق آجندا در مورد طرحی امتحان تثبیت سوبه محصلان فارغ شده نهاد های که پوهنچی و دیپارتمنت های شان جواز فعالیت نداشته و فعلا مسدود گردیده اند، در مورد طرح جدید چگونگی فعالیت مؤسسه تحصیلات عالی وزیر شاه و لی خان، مشکلات و فعالیت پوهنتون باختر و سایر موضوعات بحث نموده در زمینه تصمیم لازم اتخاذ گردید.

د خصوصی تحصیلي بنسټونو د ستونزو د حل کمیسیون غونډه ترسره شو

د خصوصی تحصیلي بنسټونو د ستونزو د حل کمیسیون غونډه د تضمین کیفیت او اعتبار وړکونې ریاست د رئیس په مشرۍ ترسره شو. په نوموړي غونډه کې چې د لویو زده کړو وزارت د مرکزي ریاستونو یو شمېر رئیسانو او د خصوصی تحصیلي بنسټونو د اتحادیې یو شمېر غړو گډون درلود. په پیل کې د تضمین کیفیت او اعتبار وړکونې رئیس استاد شاکر وحیدی له خصوصی تحصیلي بنسټونو څخه د مننې ترڅنګ وویل چې مور ټول په گډه کار کوو ترڅو د دغو بنسټونو ستونزې هوارې او کیفیت او اعتبار یې لوړ شي. نوموړي همدارنگه د خصوصی تحصیلي بنسټونو د اتحادیې له پلاوي څخه وغوښتل چې د دې وطن بچیانو ته د تېر په پرتله ډېر خدمتونه وړاندې کړي. ورپسې د شورا د تېرو پریکړو لنده یادونه وشوه. وروسته د خصوصی تحصیلي بنسټونو د اتحادیې رئیس دوکتور احمد طارق کمال د خصوصی تحصیلي بنسټونو د مالیې معافیت په اړه خونې وښوده او د لویو زده کړو وزارت له رهبري څخه یې مننه وکړه چې د خصوصی تحصیلي بنسټونو پرمختګ ته پام کوي. په پای کې د غونډې غړو له آجندا سره سم د هغو پوهنځیو او دیپارټمنټونو چې د فعالیت جواز نلري او اوسمهال بند دي د فارغو شویو محصلانو د ازموینې د تثبیت پر طرحې، د وزیر شاه ولي خان لویو زده کړو مؤسسې پر کړنیزې طرحې، د باختر پوهنتون ستونزو او کړنو او نور ورته موضوعاتو بحث وکړ او ترڅنګ یې لازمي پریکړې وکړې.

شماره تماس: ۰۲۰۲۵۰۰۶۹۶

وب سایت وزارت: www.mohe.gov.af

آدرس الکترونیکی: info@mohe.gov.af

دیزاینر: هادی قدیری

مصحیح: الفت الله حلیم

تیراژ: ۱۰۰ نسخه

سال تاسیس: ۱۳۹۱ خورشیدی

هیأت تحریر: اختر محمد عبیر، محمد اسلم اسلم و احمد جاوید حکمت

خبرنگاران: کاوون رمز، محب الله امیری

محل چاپ: مطبعه ریاست نشرات وزارت تحصیلات عالی

جمع آوری مواد: محمد اسحاق معصومی

هفته نامه تحصیلات عالی

صاحب امتیاز: وزارت تحصیلات عالی

مدیر مسوول: قاری محمد سلیمان شریفی

پیشینه تاریخی تحصیلات عالی افغانستان تغییر نام وزارت تحصیلات عالی و مسلکی به (وزارت تحصیلات عالی)

تحصیلات عالی و مسلکی به تشکیلات وزارت معارف، ادغام تمام پیداگوزی های افغانستان که دارای نظام درسی لیسانس بودند با تمام تشکیلات، پرسونل، دارائی منقول و غیر منقول از چهارچوب وزارت معارف به وزارت تحصیلات عالی، تغییر نام وزارت تحصیلات عالی و مسلکی به (وزارت تحصیلات عالی)،

بر اساس برنامه های وزارت تحصیلات عالی و یا هم به اساس علاقمندی های محلی، گسترش نهادهای تحصیلی ادامه یافت طوری که بعد از پولی تخنیک کابل، پوهنتون های دیگر نیز در مرکز و ولایات ظهور نمود،

انستیتوت طب کابل که تا زمانی بحیث یکی از پوهنځی ها در تشکیل پوهنتون کابل بود، در سال ۱۳۶۳ به نام انستیتوت دولتی طب کابل مسمی و در سال ۱۳۸۳ به نام پوهنتون طبی کابل عرض اندام نمود،

برای بلند بردن ظرفیت تربیه ی معلمان و رفع نیازمندیهای معارف افغانستان، انستیتوت پیداگوزی کابل در سال ۱۳۸۲ بنام پوهنتون تعلیم و تربیه ی کابل ارتقاء داده شد.

و تغییرات مهمی در نصاب تعلیمی پوهنتون وارد شد. به همین ترتیب پولی تخنیک کابل نیز در سال ۱۳۸۳ رسماً تحت نام پوهنتون پولی تخنیک کابل عرض وجود نمود.

وزارت تحصیلات عالی خود را مکلف به تقویت کیفیت تحصیلات عالی می داند زیرا این امر کلید انکشاف ملی و رفاه شهروندان افغانستان به شمار می آید.

اهداف و دیدگاه تحصیلات عالی به گونه ای تنظیم شده است که بتواند این سکتور را از وضعیت نامساعد فعلی آن خارج ساخته و آن را به یک سیستم با کیفیت عالی تبدیل نماید. به عبارت دیگر ایجاد یک سیستم تحصیلات عالی که توان ارائه ی فارغ التحصیلان آموزش یافته و مجهز به دانش و خلاقیت های لازم و روحیه اسلامی، برای انکشاف ملی و رفاه افغانستان را داشته باشد.

معرفی پوهنتون کابل:

علوم شرعی، انجنیری، طبی، تعلیم و تربیه، حقوق، زراعت، ساختمان های عصری و مدنی

۸. طرح اساسنامه ها، مقررات، لوايح و طرز العمل ها در عرصه ی تحصیلات عالی

۹. تدویر سیمینارها، کنفرانس ها و سمپوزیوم های علمی مطابق مقتضیات جامعه

۱۰. تدویر کورس های اكمال تخصص و توسعه ی مؤسسات در رشته های مورد نیاز ادارات رسمی

۱۱. ارزیابی وضع مؤسسات تحصیلی در مطابقت با شرایط کشور

۱۲. الغاء، ادغام و تاسیس مراکز تحصیلی و علمی و تطبیق یکسان و بدون انحراف تمام اسناد تقنینی و کنترول از تحقق به موقع آن با ارزیابی اسناد علمی، کار و فعالیت کند.

در سالهای گذشته تغییرات قابل ملاحظه ای در ساختار تشکیلاتی و سیستم تحصیلات عالی کشور رو نما شد. تا سال ۱۳۷۳ تمام نهادهای تعلیمات تخنیک-مسلکی و حرفوی تحت اداره ی وزارت تحصیلات عالی و مسلکی فعالیت داشتند. در سال ۱۳۷۳ (ه.ش) به اساس هدایت حکومت به موجب پروتوکول رسمی بین وزارت تحصیلات عالی و مسلکی و وزارت معارف تبادل ه ها و تغییرات ذیل به عمل آمد:

• ادغام ۴۲ مؤسسه ی تخنیکي - مسلکی و حرفوی با تمام تشکیلات و دارایی های منقول و غیرمنقول آن از چهارچوب وزارت

به اساس برنامه های وزارت تحصیلات عالی و یا هم به اساس علاقمندی های محلی گسترش نهاد های تحصیلی ادامه یافت طوری که بعد از پولی تخنیک کابل، پوهنتون های دیگر نیز در مرکز ولایات ایجاد گردید.

انستیتوت طب کابل که تا زمانی بحیث یکی از پوهنځی ها در تشکیل پوهنتون کابل بود در سال ۱۳۶۳ بنام انستیتوت دولتی طب کابل مسمی و در سال ۱۳۸۳ بنام پوهنتون طبی کابل تغییر هویت داده شد.

برای بلند بردن ظرفیت تربیه معلمین و رفع نیازمندی های معارف افغانستان، انستیتوت پیداگوزی کابل در سال ۱۳۸۲ بنام پوهنتون تعلیم و تربیه کابل ارتقا داده شد و تغییرات مهم در نصاب تحصیلی پوهنتون وارد شد به همین ترتیب پولی تخنیک کابل نیز در سال ۱۳۸۳ رسماً بنام پوهنتون پولی تخنیک کابل

وزارت تحصیلات عالی در سال ۱۳۵۶ به منظور انسجام مؤسسات تحصیلات عالی کشور و گسترش و توسعه ی نهادهای تحصیلی در مرکز و ولایات، در چوکات حکومت وقت تاسیس گردید. این وزارت موظف گردید تا در راستای اهداف زیر فعالیت های خود را به پیش برد:

۱. سمت دهی و سازماندهی سیستم تحصیلات عالی در کشور

۲. تحقق پلان های کوتاه مدت و دراز مدت برای تربیه ی کادری ملی

۳. هم آهنگی در تهیه ی مواد درسی و تنظیم برنامه های معین تحصیلی، تحقیقی، طباعتی جهت افزایش سطح دانش اعضای کادر علمی

۴. مواظبت دایمی از وضع زنده گی استادان و محصلان

۵. ایجاد روابط سالم علمی و اکادمیکی با مؤسسات علمی و فرهنگی ملی و بین المللی برای انکشاف کمی و کیفی نهادهای تحصیلی

۶. رفع نیازمندیهای جامعه از رهگذر آماده سازی متخصصین جوان و تلافی عقب مانده گی کشور از کاروان علم و معرفت جهانی

۷. ایجاد تیم های مشورتی برای سکتور های مختلفه ی اقتصادی،

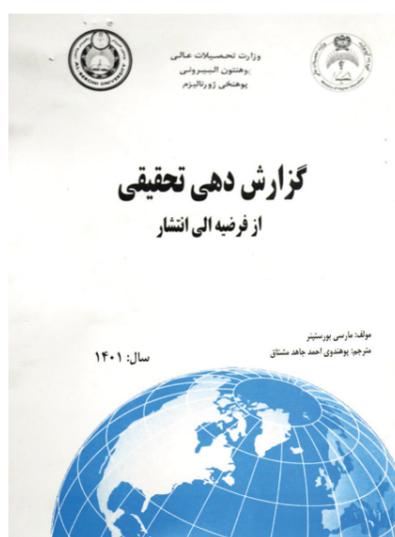
کتاب گزارش دهی تحقیقی اثر پوهندوی احمد جاهد مشتاق استاد پوهنځی ژورنالیزم، پوهنتون البیرونی در مطبعه ریاست اطلاعات، نشرات و روابط عامه وزارت تحصیلات عالی از چاپ برآمد

بودن روی منابع گزارش، بررسی واقیبت و چک لیست بررسی واقیبت) و فصل اخیر آن در مورد (ساختن پیشنهاد گزارش برای یک گزارشگر یا رسانه جهت تهیه و نشر) می باشند.

گفتنی است که این اثر حاوی معلومات تازه و کاربردی در قسمت تهیه گزارش تحقیقی مطابق به نیازمندی های روز است که به خواننده کمک می کند تا با خواندن آن قادر به تهیه یک گزارش تحقیقی خوب شود. چنانچه در اخیر هر فصل آن تمرین های آمده اند که زمینه کارهای عملی را برای دانشجویان مساعد می سازند.

همچنان، در ضمیمه آن نمونه های از گزارش های تحقیقی آورده شده اند که برای تازه کاران بسیار مفید واقع می شوند. علاوه برآن، در اخیر اثر، واژه های کلیدی برای خواننده نیز توضیح داده شده است. خواندن این اثر برای استادان و دانشجویان روزنامه نگاری، ژورنالیستان و دست اندرکاران رسانه ها و سایر علاقمندان رشته روزنامه نگاری پیشنهاد می شود.

قابل ذکر است که اصل اثر مذکور به زبان انگلیسی تحت عنوان (Investigative Reporting: From Premise to Publication)، نیز در سه بخش، چهارده فصل و یک ضمیمه توسط مارسی بورستینر، استاد و متخصص روزنامه نگاری دانشگاه هومبولدت ایالات متحده امریکا نوشته شده و چاپ دوم آن در سال ۲۰۱۹ صورت گرفته است.

مصاحبه ها و حفظ بی نامی افراد)، فصل هشتم اثر در مورد (راه های تشخیص و دریافت محل درست اطلاعات، شیوه های درخواست اطلاعات، تنظیم و تحلیل اطلاعات در برنامه های احصاییوی، به دست آوردن ارقام)، فصل نهم آن شامل (ساختن پایگاه داده ها جهت ذخیره سازی معلومات، بعضی محاسبات ضروری در برنامه اکسل یا گوگل شیت و ترسیم داده ها)، فصل دهم کتاب حاوی (تجزیه و تحلیل یک گزارش بلند و اجزای یک گزارش تحقیقی)، فصل یازدهم آن شامل (شیوه های نگارش، فرایند پیش نویس سازی، ساختارهای نگارش گزارش تحقیقی و ویرایش آن)، فصل دوازدهم اثر در مورد (ملاحظات حقوقی؛ قوانین تهمت و افترا، معیارهای اخلاقی، منابع گمنام، ویرایش صوتی و تصویری در گزارش تحقیقی)، فصل سیزدهم آن حاوی (نکاتی پیرامون معتبر بودن یک گزارش تحقیقی، مشکوک

گزارش دهی تحقیقی: از فرضیه الی انتشار نام اثری است که در سه بخش، چهارده فصل و یک ضمیمه توسط پوهندوی احمد جاهد مشتاق، استاد دیپارتمنت مطبوعات، پوهنځی ژورنالیزم، پوهنتون البیرونی به زبان فارسی در (۴۹۶) صفحه ترجمه گردیده است.

فصل اول کتاب شامل (چستی گزارش تحقیقی، پیشینه، انواع، ویژگی های گزارش تحقیقی و کاربردی در این رشته)، فصل دوم آن دربرگیرنده (معلومات مهم و کاربردی در مورد چگونگی دریافت سوژه برای یک گزارش تحقیقی)، فصل سوم آن حاوی معلوماتی در مورد (شیوه های شکل دهی یک گروه تحقیقی، دسته بندی موضوعات بر اساس نکات کلیدی، ساختن استوری بورد و کاربرد برنامه اسپریدشیت)، فصل چهارم کتاب در مورد (تشخیص منابع بشری مورد نیاز یک گزارش تحقیقی مانند ذی نفعان، مسوولین، متخصصین، هم چنان تشخیص دهی مسأله، دریافت مردم از طریق لیست های ایمیل و استعماعیه های دولتی)، فصل پنجم آن دربرگیرنده (انواع مدارک، مکان های که می توان مدارک را در آن جا دریافت، افراد دارای مدارک و چگونگی جستجوی مدارک از طریق وبسایت ها)، فصل ششم کتاب در مورد (قوانین اسناد عامه، فورم های اسناد عامه، محدودیت های اسناد عامه، آن چه را که به دست آورده می توانید، مبارزه علیه بوروکراسی و اشکال اسناد عامه)، فصل هفتم آن شامل (تکنیک های اجرای مصاحبه با افراد و اشخاص عادی و مشهور، سیستم سوالات چ و ک، روش قیاسی، اشکال

د تحصیلی بنستونو د علمی کادری بستونو اعلانونه

ژورنالیزم دیپارتمنت (۲) بسته، (دکتور او ماستر).

د نیکلو هنرونو پوهنځی:

نقاشی دیپارتمنت (۲) بسته (داکتر، ماستر او لسانس).

گرافیک دیزاین دیپارتمنت (۲) بسته (دکتور، ماستر او لسانس).

داوطلبان کولای شی، چې د ۱۴۴۴/۱۰/۲۴ ه.ق. څخه تر ۱۴۴۴/۱۱/۵ ه.ق. پورې یادو علمی کادری بستونو ته د نوم لیکنې په موخه خپلې غوښتنې پکې، د نمره اصل ترانسکرېپت او د همدې اعلان کاپي دي د وزارت له وېبپاڼې څخه ترلاسه او د خپلې تذکرې له کاپي سره یوځای اړونده پوهنتون ته وسپاري...

د بهرنیو ژبوادبیاتو پوهنځی:

انگلیسی دیپارتمنت (۱۱) بسته (دکتور او ماستر).

ترکی دیپارتمنت (۱) بست (دکتور او ماستر).

فرانسوي دیپارتمنت (۲) بسته (دکتور، ماستر او لسانس).

آلماني دیپارتمنت (۳) بسته (دکتور، ماستر او لسانس).

اسپانوي دیپارتمنت (۲) بسته (دکتور، ماستر او لسانس).

د وترنري علومو پوهنځی:

پاراکلینیک دیپارتمنت (۳) بسته (دکتور، ماستر او DVM).

د ژورنالیزم او اړیکو پوهنځی:

اړیکو او مطالعې دیپارتمنت (۱) بست، (دکتور او ماستر).

د کابل پوهنتون علمي کادري بستونو خبرتیا !

کابل پوهنتون دویم ځل لپاره په لاندې څانگو کې د ۱۴۴۴ ه.ق کال لپاره دوکتورا، ماستری او لسانس په کچه علمي کادرونو ته اړتیا لري:

د روان پوهنې او تربیتي علومو پوهنځی:

پیداکوژي دیپارتمنت (۱) بست (دکتور او ماستر).

د کیمیا پوهنځی:

عمومي او غیرعضوي کیمیا دیپارتمنت (۱) بست (دکتور او ماستر).

د انجنیري پوهنځی:

ښاري برنامه جوړونې او دیزاین دیپارتمنت (۱) بست (داکتر،

ماسترولسانس).

سرليکنه

له خصوصي تحصيلي بنسټونو ملاتړ

د پرمختللو ټولنو ستر راز په تعليم او تحصيل کې دی، تعليمي او تحصيلي بنسټونه ټولنه د پرمختگ پر لور بيايي، يوه ټولنه پرته له صنعتي کېدو له نورو ټولنو سره رقابت نشي کولی، صنعت دی چې يو دولت ځواکمن، په ځان بسيا او له نورو دولتونو سره يې سيال کوي، صنعت له عصري تعليم پرته نشي رامنځته کيدلی او په اوس وخت کې عصري تعليم او تحصيل له تعليمي او تحصيلي بنسټونو پرته ناشونی دی.

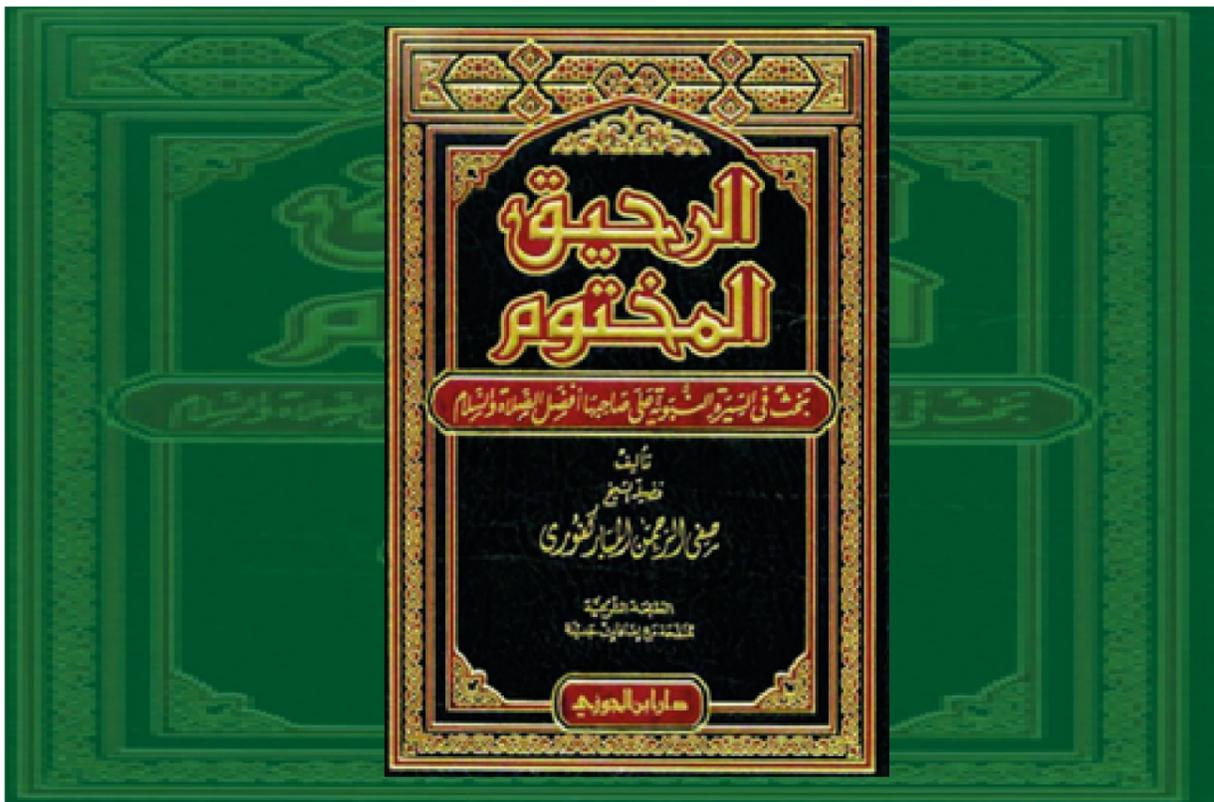
اسلامي امارت هم همدا ارزښت درک کړی او تل يې د تحصيلي بنسټونو او استادانو ملاتړ او هڅونه کړې؛ په تېر کې يې د پوهنتونونو د استادانو معاشونه ۴۰ سلنه زيات کړل، دا ځل د لورو زده کړو وزارت د هڅو په پايله کې خصوصي تحصيلي بنسټونو ته ۴ سلنه ماليه معاف شوه چې په دې سره به خصوصي تحصيلي بنسټونه نوې ساه واخلي او تر پخوا به لا زيات د هېواد بچيانو ته معياري تحصيلي خدمتونه وړاندې کړي.

په افغانستان کې خصوصي تحصيلي بنسټونه د لورو زده کړو وزارت تر چتر لاندې کړنې پرمخ وړي او د رشد په حال کې دي. وزارت خصوصي تحصيلي بنسټونو او دولتي بنسټونو ته په يوه سترگه گوري او ترمنځ يې هېڅ ډول توپير نکوي.

لورو زده کړو وزارت دغې پريکړې خصوصي تحصيلي بنسټونو ته دا فرصت په لاس ورکړ چې د لا معياري توب پر لور گامونه واخلي، د بنسټونو رهبري اوس دا فرصت لري چې پر څېړنيزو پروژو، تدريسي بڼه والي، علمي سفرونو او کيفيت کار وکړي، او له پخوا څخه بهتره خدمتونه محصيلينو ته مهيه کړي.

په درنښت

اداره

د رسول الله (صلی الله علیه وسلم) نسب او کورنۍ

ده، نو بې ځايه به نه وي که د هاشم او له ده نه وروسته حالاتو باندې لږ نظر واچوو:

۱- هاشم- لکه مخلکې مو چې وويل هغه وخت چې بنو عبد مناف او بنو عبدالدار د سولې په نتيجه کې منصبونه سره وويشل نو د سقاېې او رفادې مسئوليت د بني عبدمناف کورنۍ هاشم نومي سړي په غاړه واخيست.

هاشم يو مالدار او معزز سړی و او هغه لومړنی شخص و چې په مکه کې يې حاجيانو ته شورا او ډوډۍ ورکړې ده. اصلي نوم يې عمرو و، خو څرنگه يې چې ډوډۍ په شورا کې میده وله، نو په هاشم مشهور شو، ځکه هاشم میده کوونکي ته وايي. د قريشو دواړو سفرونه د ژمي سفر او اوړي سفر هم د لومړي ځل لپاره ده رواج کړي دي، د ده په هکله يو شاعر وايي:

عمرو الذي هشم الثريد لقومه قوم بمكة مسنتين
عجاف سنت اليه الرحلتان كلاهما سفر الشتاء و رحلة
الاصيف

[دا عمرو و چې خپل قحطي ځيلي، کمزوري او ډنگر قوم ته يې په شورا کې ماته شوې ډوډۍ ور کړه، او همدا عمرو و چې د ژمي او اوړي دواړو سفرونو ته يې ورته ايښی دی.]

د ده د ژوند يوه پيښه داده چې وايي: هغه شام ته د تجارت لپاره روان شو، خو کله چې مدينې ته ورسيد هلته يې د بني عدي بن النجار کورنۍ له سلمې بنت عمرو سر واده وکړ، هملته څه موده ورسره پاتې شو. وروسته بيا شام ته وخوځيد، دغه وخت يې ښځه حامه شوې وه، هاشم په همدې سفر کې د فلسطين په غزه نومې سيمه کې وفات شو، او په (۴۹۷م) کال يې زوی عبدالمطلب پيدا شو، او څرنگه چې د زوی په سر کې يې سپين وينستان وو، نو مور يې (سلمې) شيبه نوم ورباندې کينسود. او همدلته د پلار په کور (يثر) کې يې د خپل زوی روزنه کوله او په مکه کې د هاشم له کورنۍ نه هيڅوک نه وو ورباندې خبر. هاشم څلور زامن او پنځه لوڼې درلودې چې نومونه يې دا دي: اسد، ابو صيفي، نضله او عبدالمطلب، او د لوڼو نومونه يې: شفاء، خالده، ضعيفه، رقيه، او جنه وو. نور بيا...

۲- عبدالمطلب - ...

د نبي (صلی الله علیه وسلم) نسب:

د رسول الله (صلی الله علیه وسلم) د نسب سلسله په دريو برخو ويشلی شو: يوه برخه داسې ده چې اهل السير او نسب پوهان يې په صحت اتفاق لري او دا برخه تر عدنان پورې ده، او بله برخه داسې ده چې ځنې اهل السير يې صحيح بولي او ځنې نورو توقف پکې کړيدی او دا له عدنان نه تر ابراهيم (عليه السلام) پورې ده، دريمه برخه يې هغه ده چې بې له شکه دروغ او غير صحيح امور پکې موجود دي او دا له ابراهيم (عليه السلام) نه تر آدم (عليه السلام) پورې رسيږي. اوس راځئ دا درې واړه برخې په مفصل ډول تر نظر تيرې کړو.

لومړنۍ برخه: محمد (صلی الله علیه وسلم) بن عبدالله بن عبدالمطلب- اصلي نوم يې شيبه دی- بن هاشم- اصلي نوم يې عمرو دی- بن عبدمناف- اصلي نوم يې مغيره دی- بن قصي- اصلي نوم يې زيد دی- بن کلان بن مره بن کعب بن لويء بن غالب بن فهر- چې لقب يې قريش و او د قريشو قبيله همده ته د انتساب له امله قريش بلل کيږي- بن مالک بن النضر- چې اصلي نوم يې قيس دی- بن کنانه- بن خزيمه بن مدرکه- اصلي نوم يې عامر دی- بن الياس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان.

دوهمه برخه: له عدنان نه پورته، يعنې عدنان بن اد بن هميسع بن سلامان بن عوص بن بوز بن قموال بن ابي بن عوام بن ناشد بن حزا بن بلداس بن يدلاف بن طابخ بن جاحم بن ناحش بن ماضي بن عيظ بن عبقر بن عبيد بن الدعا بن حمدان بن سنبر بن يثربي بن يحزن بن يلحن بن ارعوي بن عيظ بن ديشان بن ديشان بن عيصر بن افناد بن ايهام بن مقصر بن ناحث بن زارح بن سمي بن مزي بن عوضه بن عرام بن قيذار بن اسماعيل بن ابراهيم (عليهما السلام).

دريمه برخه: له ابراهيم (عليه السلام) نه پورته يعنې ابراهيم بن تارح- اصلي نوم يې آزر دی- بن ناحور بن ساروع يا ساروغ بن راعو بن فالخ بن عابر بن شالخ بن ارفخشد بن سام بن نوح (عليه السلام) بن لامک بن متوشلخ بن اخنوخ- ويل کيږي چې همدا ادريس (عليه السلام) دی - بن يرد بن مهلائيل بن قينان بن انوشته بن شيث بن آدم - عليهما السلام.

نبوي کورنۍ

د رسول الله (صلی الله علیه وسلم) کورنۍ د ده جد هاشم ته د انتساب له امله په هاشمي کورنۍ مشهوره